

[C. O. Pedersen.]

sige ca. 3½ Mill. Kr., og derudover af Statskassen indtil 3 Mill. Kr. aarlig i Finansaarene fra 1931 til 1935, 4 Finansaar i alt, altsaa i alt et aarligt Beløb af 6½—7 Mill. Kr. Jeg vil om dette Beløb ligesom om alle andre Beløb, der er nævnt i Forslaget, sige, at de maa naturligvis bero paa et Skøn over, hvad der kan være Brug for. Det er ikke muligt ved en saadan Lovgivning som denne at have faste Holdepunkter og sige: Saa og saa meget skal der anvendes, saa meget vil der være Anvendelse for. Man kan mene, at der bliver Brug for saa og saa meget, og det er ud fra et saadant Skøn, Beløbene her er fastsat, men samtidig vil jeg sige, at naar alle Beløb i et saadant Forslag er skønmæssige, ligger deri naturligvis ogsaa, at vi er meget forhandlingsvillige med Hensyn til alle Beløbenes Størrelse.

Jeg har nok set, at man i Bladene, navnlig i Fjor Vinter, efter at vi havde forelagt Forslaget, men ogsaa i Sommerens Løb, har talt om, at vi ikke skulde forcere Udstykningen, og at det, vi fra Venstres Side i Fjor præsterede her, egentlig var noget i Retning af et Overbud. Det tror jeg ikke man kan sige. I hvert Fald viser disse Udtalelser mig, at de, der fremsætter dem, egentlig ikke har forstaaet, hvad Forslagsstillernes Hensigt er med det Forslag, jeg her forelægger, for det er udelukkende een Ting, nemlig at alle kvalificerede Ansøgere kan komme i Betragtning, hverken mere eller mindre, og hvis man anlægger denne Maalestok, kan der ikke blive Tale om hverken at byde eller byde under, saa vil Pengebeløbene i Virkeligheden altid saa nogenlunde give sig af sig selv. Jeg maa for øvrigt sige, at jeg tror ikke paa, at Handlinger her fra Rigsdagens Side i nævneværdig Grad vil tilskynde de unge ude i Landet til at søge til Landbrugserhvervet. Jeg er tilbøjelig til at tro, at Antallet af Ansøgere vil afhænge af andre Ting, afhænge af, hvordan Erhvervsforholdene udvikler sig i Fremtiden, og det er, som sagt, vor Opfattelse, at de Penge, der skal bruges, for at de kvalificerede Ansøgere kan komme i Betragtning, maa bevilges, hverken mere eller mindre.

Det næste Afsnit, jeg skal omtale, angaar Udstykning af den Jord, som Staten erhverver. De Paragraffer i dette Afsnit, som jeg formoder særlig vil interessere ærede Medlemmer, er §§ 9, 10 og 12. I § 9 foreslaar vi, at den, der ønsker at faa en Ejendom paa den af Staten erhvervede Jord, selv kan vælge mellem Selveje og Fæste. Grundlaget for Overtagelse af Jorden er i begge Tilfælde det samme, nemlig

Grundværdien. Naar vi stiller Forslag om det frie Valg, er det først og fremmest af den Grund, at vi ikke ønsker mere Jord i offentligt Eje end højst nødvendigt. Derfor ønsker vi ikke blot, at Staten skal kunne erhverve Jord, men ogsaa, at den skal kunne afhænde Jorden igen. Yderligere er der for os den Grund til at foreslaa Selveje, at vi anser dette for den bedste Besiddelsesform. Vi har aldrig lagt Skjul paa, at vi anser Selveje som Betingelsen for Fremgang i Landbruget, og jeg synes, at Udviklingen i de sidste Par Menneskealdrer egentlig afgiver Bevis for, at det er den bedste Brugsform. Naar vi desuagtet foreslaar, at der kan oprettes Fæstebrug paa den Jord, Staten erhverver, er det i Erkendelse af, at denne Brugsform har sine Tilhængere, baade ude i Landet — og vi ønsker ikke, at de unge Mennesker ude i Landet, som ønsker at være Fæstere, skal være afskaaret fra at faa Jord af den, som Staten erhverver — og ogsaa her i Rigsdagen. Hvis der skal naas et Resultat, maa der selvfølgelig gøres Indrømmelser fra begge Sider.

I § 10 stiller vi Forslag om det, der i den offentlige Debat har faaet Navn af „Forskelsprioriteten“, et meget omdebatteret Spørgsmaal. Alle ærede Medlemmer ved, hvad jeg dermed sigter til. Grunden til, at vi foreslaar dette, ligger jo lige for. Saaledes som Landbrugets Rentabilitet er i Øjeblikket, kan man regne med, at der baade nu og i den Tid, der kommer, kan faas store Ejendomme til Vurderingspris, maaske endogsaa i visse Tilfælde under. Ikke desto mindre maa man i andre Tilfælde regne med, at der gives en mindre Overpris over Grundvurderingen. Naar vi nu i § 9 foreslaar, at Grundvurderingen skal danne Grundlaget for Overtagelsen, vil der kunne fremkomme et Tab for Statskassen og Jordfonden, og den Difference, der fremkommer ved, at Staten afhænder Jorden til en lavere Pris end den, hvortil den har købt Jorden, foreslaar vi at indføre som en rente- og afdragsfri Prioritet i Ejendommen i den første Ejers og hans efterlevende Enkes Levetid. Der har ofte været klaget over, at saadanne Brug, ogsaa Fæstebrugene efter Loven af 1919, blev afhændet med betydelig Fortjeneste, og for at undgaa, at de paagældende stryger denne Gevinst i Lommen paa Statskassens Bekostning, har vi altsaa indsat denne Forskelsprioritet, hvor Forrentning og Afdrag træder i Kraft, naar Bruget overgaar til anden Besidder. Prioriteten er naturligvis ganske den samme, enten det drejer sig om Fæstebrug eller Selvejebrug, det er klart.

I § 12 foreslaar vi, at Fæstebrugene